

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3Co/95/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1615204024
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alexandra Hanusová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1615204024.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Alexandry Hanusovej a sudcov JUDr. Romana Bolebrucha a Mgr. Patricie Skotnickej v spore žalobcu: B. Z. M., F.M., R.: XX XXX XXX, M. M. K. XX, Ž., proti žalovanej: E. Z., I. XX.XX.XXXX, Z. B. B. XXX, o zaplatenie 1 017,79 eura s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Malacky zo dňa 17.1.2019 č.k. 5C/623/2015-40, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku a v súvisiacom výroku o náhrade trov konania z r u š u j e a v e c v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 1 017,79 eura, časť žaloby týkajúcu sa úroku 28 % ročne zo sumy 1 017,79 eura od 19.10.2012 do zaplatenia zamietol a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Žalobca sa v spore domáhal úhrady nepovoleného prečerpania účtu zriadeného na základe zmluvy č. XXXXXXXXXXXX zo 6.7.2010 uzavretej sporovými stranami.

2. Vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie za preukázané, že sporové strany 6.7.2010 uzavreli zmluvu o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb, na základe ktorej bol žalovanému zriadený osobný rastový účet č. XXXXXXXXXXXX/XXXX a vydaná platobná karta Maestro s denným limitom 500 eur. Z listu žalobcu z 11.10.2012 zistil, že tento oznámil žalovanému, že dňom doručenia tohto oznámenia odstupuje od zmluvy o účte a vyzval ho, aby v lehote 3 dní odo dňa doručenia oznámenia uhradil debetný zostatok, ktorý bol k 30.6.2012 vo výške 1 003,74 eura. Podľa bodu 3.7 Všeobecných obchodných podmienok (VOP) zostatok bežného účtu úročí banka aktuálnymi úrokovými sadzbami. Úrokové sadzby a spôsob úročenia banka oznamuje zverejnením. Banka si vyhradzuje právo zmeniť úrokové sadzby ako aj spôsob úročenia z dôvodu zmeny právnych predpisov, z dôvodu zmeny obchodnej politiky banky, skvalitnenia, zjednodušenia či zmien v poskytovaní bankových produktov a služieb, alebo v dôsledku takých zmien na bankovom trhu, ktoré môžu ovplyvniť poskytovanie produktov a služieb.

3. Zistený skutkový stav súd posúdil podľa ustanovení § 708 ods. 1 a ods. 2, § 709 ods. 1, § 710, § 711, § 497, § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka účinného ku dňu uzatvorenia zmluvy, § 52 ods. 1 a ods. 2, § 53 ods. 1, § 54 ods. 1 a ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 1, ods. 2 a ods. 5, § 2 písm. e) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej „zákon o spotrebiteľských úveroch“). Vychádzal z toho, že žalobca a žalovaný uzavreli 6.7.2010 zmluvu o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb, na základe tejto zmluvy žalobca zriadil pre žalovaného osobný rastový účet č. XXXXXXXXXXXX/XXXX a že žalobca od zmluvy odstúpil, keďže na účte bol vykazovaný nepovolený debetný zostatok a vyzval žalovaného na úhradu debetného zostatku, žalovaný zmluvu uzavrel ako fyzická osoba s bankou - právnickou osobou poskytujúcou okrem iného

službu vedenia účtu a poskytovania úverov. Súd prvej inštancie vec právne posúdil ako spotrebiteľský spor a priznal žalovanému postavenie spotrebiteľa podľa ustanovení Občianskeho zákonníka týkajúcich sa ochrany spotrebiteľov a podľa osobitného zákona o spotrebiteľských úveroch. Skutočnosť, že žalobca viedol pre žalovaného bežný účet a prečerpanie finančných prostriedkov na účte vo výške 1 017,79 eura medzi stranami nebola sporná. Súd prvej inštancie preto uložil žalobcovi povinnosť túto sumu žalobcovi uhradiť.

4. K debetnému úroku 28 % zo sumy debetného zostatku uplatnenému žalobcom podľa bodu 3.12 VOP, podľa ktorého s nepovoleným prečerpaním, upomienkou a výzvou na jeho vyrovnanie je spojená povinnosť zaplatiť poplatok a podľa predloženého sadzovníka úrokových sadzieb platných od 1.3.2015, podľa ktorého si žalobca mohol účtovať pri nepovolenom prečerpaní úrok z omeškania vo výške 28 % p. a. súd prvej inštancie uviedol, že žalobca nemá nárok na úrok z nepovoleného prečerpania na účte preto, že tento nárok nemá oporu vo VOP žalobcu, vo výpisoch z účtu žalobcu, v ktorých žalobca sám uvádzal žalovanému podmienky úročenia nepovoleného prečerpania na účte. Súd prvej inštancie prihliadol aj na rozpornosť ustanovení VOP žalobcu z tohto obdobia, ktoré vo viacerých ustanoveniach stanovovali rôzne spôsoby úročenia nepovoleného prečerpania, čo je pre spotrebiteľa neprijateľné a preto žalobu v tejto časti zamietol.

5. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP a žalobcovi, ktorý uspel v základe žaloby (istine), priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

6. Proti rozsudku súdu prvej inštancie v zamietajúcej časti podal odvolanie žalobca a žiadal v tejto časti rozsudok zmeniť a žalobe aj v tejto časti vyhovieť. Namietal nesprávne právne posúdenie veci k čomu poukázal na ustanovenie § 710 Obchodného zákonníka, podľa ktorého ak je v zmluve určené, že banka vykoná do určitej sumy príkazy na platby, aj keď nemá na to potrebné peňažné prostriedky na účte, spravujú sa práva a povinnosti strán pri uskutočnení týchto platieb zmluvou o úvere (§ 497 a nasl.). Uviedol, že v zmysle ustanovenia § 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch sa prekročením rozumie automaticky prijaté prečerpanie, pri ktorom veriteľ umožňuje spotrebiteľovi disponovať peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku na platobnom účte spotrebiteľa alebo nad rámec dohodnutého povoleného prečerpania. Z uvedeného podľa žalobcu vyplýva, že úrok z prekročenej sumy po dobu nepovoleného prečerpania je odplatom, ktorú klient platí banke za čerpanie prostriedkov poskytnutých bankou nad rámec zostatku na účte klienta. Okrem ustanovení bodu 3.4, 3.8. a 3.12 Všeobecných obchodných podmienok je upravený aj Obchodným zákonníkom a zákonom o spotrebiteľských úveroch a povinnosť platiť úroky z takto poskytnutých peňažných prostriedkov potvrdzujú aj rozhodnutia, na ktoré poukázal (uznesenie Krajského súdu v Nitre z 19.12.2018 č.k. 5Co/140/2018-174 a uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici 27.3.2018 č.k. 43Co/4/2018-54) .

7. Žalovaná sa k odvolaniu nevyjadřila.

8. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 CSP) preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti, prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 CSP a contrario (§ 383 CSP) dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti je potrebné zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

9. Súd prvej inštancie odôvodnil zamietnutie žaloby v prvom rade tým, že tento nárok nemá oporu vo VOP žalobcu, ako aj preto, že ich ustanovenia vo viacerých ustanoveniach uvádzajú rôzne spôsoby úročenia nepovoleného prečerpania úveru, čo je pre spotrebiteľa neprijateľné. Žalobca v odvolaní poukazoval na zmluvné dojednanie povinnosti platiť úroky vo výške 28 % ročne z istiny prekročenia.

10. Prekročením sa v zmysle ustanovenia § 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch rozumie automaticky prijaté prečerpanie, pri ktorom veriteľ umožňuje spotrebiteľovi disponovať peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku na platobnom účte spotrebiteľa alebo nad rámec dohodnutého povoleného prečerpania.

11. Podľa ustanovenia § 18 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch ak ide o zmluvu o otvorení bežného účtu a existuje možnosť, že sa spotrebiteľovi umožní prekročenie, veriteľ je povinný informovať spotrebiteľa pravidelne v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné

spotrebiteľovi o úrokovej sadzbe spotrebiteľského úveru, podmienkach, ktoré upravujú jej uplatňovanie, indexe alebo referenčnej sadzbe, ktorá sa vzťahuje na pôvodnú úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, sankciách, úrokoch z omeškania a poplatkoch za toto prekročenie a podmienkach, za ktorých sa tieto poplatky môžu meniť.

12. Podľa ustanovenia § 18 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, ak ide o prekročenie, ktoré trvá viac ako jeden mesiac, veriteľ bezodkladne informuje spotrebiteľa písomne alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi o a) prekročení, b) výške prekročenej čiastky, c) úrokovej sadzbe spotrebiteľského úveru, d) akýchkoľvek uplatniteľných sankciách, poplatkoch alebo úrokoch z omeškania, e) iných možnostiach riešenia tohto prekročenia vrátane ponuky iných úverových produktov.

13. Podľa ustanovenia § 18 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch na prekročenie sa vzťahujú ustanovenia o najvyššej prípustnej výške odplaty podľa Občianskeho zákonníka.

14. V prejednávanej veci nebolo sporným, že právny vzťah medzi žalobcom a žalovanou má charakter spotrebiteľského vzťahu, ako aj to, že žalobca pre žalovaného viedol bežný účet a že žalovaný prečerpal finančné prostriedky na tomto účte. Žalovaný sa dostal prečerpaním finančných prostriedkov na svojom osobnom účte do debetu, v dôsledku čoho patria banke z takto poskytnutých peňažných prostriedkov žalovanému úroky dohodnuté zmluvne vo VOP s tým, že úrok z prekročenej čiastky po dobu nepovoleného prečerpania je odplatou, ktorú klient platí banke za čerpanie prostriedkov ňou poskytnutých nad rámec zostatku na jeho účte. Nepovolené prečerpanie je podstatným porušením zmluvy o bežnom účte, ktoré má za následok právo banky požadovať úroky za prečerpanie účtu, s ktorou povinnosťou počítá aj zákon o spotrebiteľských úveroch v § 18 ods. 1.

15. Podľa bodu 3.12 žalobcom predložených VOP označeného ako Nepovolené prečerpanie pri zúčtovaní úrokov, poplatkov, operácií prostredníctvom platobných kariet, opravnom zúčtovaní, uplatnení zrážkovej dane v prípadoch dohodnutých medzi bankou a klientom, ako aj v iných prípadoch môže dôjsť k nepovolenému prečerpaniu bežného účtu. Nepovolené prečerpanie je automaticky prijaté prečerpanie, pri ktorom banka umožňuje majiteľovi účtu nakladať s peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku na bežnom účte. Ak nepovolené prečerpanie nastane, musí ho majiteľ účtu bez zbytočného odkladu vyrovnať. Po dobu nepovoleného prečerpania je majiteľ účtu povinný platiť z prekročenej čiastky úrok vypočítaný na základe úrokovej sadzby „Úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu“. Ustanovenia ods. 8.8 VOP sa použijú primerane. Výšku sadzby „Úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu“ môže banka zvýšiť alebo znížiť. S nepovoleným prečerpaním, upomienkou a výzvou na jeho vyrovnanie je spojená povinnosť zaplatiť poplatok.

16. Súd prvej inštancie k záveru o rozpornosti ustanovení VOP neuviedol ako dospel k tomu, že sa v ich ustanoveniach uvádzajú rôzne spôsoby úročenia nepovoleného prečerpania, čo malo byť pre spotrebiteľa nevýhodné a to najmä v súvislosti s tým, že tieto ustanovenia vyhodnotil ako také, ktoré „takmer doslovne kopíruje zákonnú úpravu, keďže ide o inštitút prekročenia v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch“. Možno teda konštatovať, že konajúci súd záver o nedôvodnosti uplatneného úroku z prečerpania vyslovil bez toho, aby vysvetlil ako dospel k tomu, že o dohodnutý spôsob úročenia je pre žalovaného ako spotrebiteľa neprijateľný a ten je preto potrebné považovať za predčasný. Samotný základ uplatneného nároku žalobcu na zaplatenie úroku z prekročenia považoval súd prvej inštancie v zmysle ustanovení § 1 ods. 1 a § 2 písm. e) zákona o spotrebiteľských úveroch za daný.

17. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd mal za to, že žalobca v odvolaní dôvodne namietal, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti vychádza z nesprávneho právneho posúdenia uplatneného nároku. Vytýkané nedostatky nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom a preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti podľa ustanovenia § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP). V ďalšom konaní bude súd prvej inštancie povinný riadiť sa právnym názorom odvolacieho súdu vyjadreným vo veci, ktorým je v zmysle ustanovenia § 391 ods. 2 CSP viazaný. Súd prvej inštancie opätovne posúdi dôvodnosť nároku žalobcu na zaplatenie úroku uplatneného od 19.10.2012 z prekročenia podľa ustanovení § 1 ods. 2 a ods. 5, ako aj § 18 ods. 1, ods. 2 a ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch a žalobcom predložených VOP (účinné od

1.3.2015). Následne svoje závery o skutkových zisteniach a právnom posúdení veci odôvodní spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniu § 220 ods. 2 CSP.

18. Súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci rozhodne i o náhrade trov odvolacieho konania (§ 262 ods. 1, § 396 ods. 3 CSP).

19. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).